

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมนะ เราตั้งใจฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อตอกย้ำในหัวใจของเรา ถ้าตอกย้ำในหัวใจของเรา สิ่งที่เคยได้ยินได้ฟังแล้วได้ตอกย้ำ สิ่งที่ชอบใจ สิ่งที่มีความลึกลับสงสัย การฟังธรรม ฟังธรรมๆ ฟังธรรมแล้วมันมีความเข้าใจ ความเข้าใจมันผ่องแผ้ว พอมันผ่องแผ้วขึ้นมาแล้วเราจะดำเนินชีวิตของเราได้อย่างไร

ถ้าเราดำเนินชีวิตของเราไปนะ คนที่มีสติปัญญา คนที่มีสติปัญญาจิตใจเขาเห็นอวัตรธาตุ ถ้าจิตใจเขาเห็นอวัตรธาตุ สิ่งนั้นเขาทำประโยชน์ได้ จิตใจของคนที่ดีต่อย วัตรธาตุนี้มีค่ายิ่งใหญ่ จิตใจของเขามีค่าต่ำกว่าวัตรธาตุนั้น เขาจะเข้าไปวัตรธาตุนั้น

โตทยอยพราหมณ์ๆ ในสมัยพุทธกาลเป็นเศรษฐี สมัยนั้นไม่มีธนาคาร เอาทองคำใส่ไห แล้วก็ฝังไว้ตามดินๆ เวลาตายไปแล้วมันเป็นห่วงเป็นใยมาเกิดเป็นหมา เวลาเกิดเป็นหมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านนั้นไป พอผ่านหน้าบ้านนั้นไปมันยังออกมาเห่าๆ เวลาออกมาเห่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่า “โตทยอยพราหมณ์ เธอเป็นพราหมณ์มีชีวิตเธอก็ตระหนี่ถี่เหนียว เธอตายไปแล้วเธอก็ยังตระหนี่ถี่เหนียว”

คนใช้เอาไปฟ้องเจ้านาย เจ้านายโกรธมาก เพราะว่าลูกโตทยอยพราหมณ์เห่าหมาเป็นพ้อ พ้อเป็นหมา ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปต่อว่า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าให้พิสูจน์กันๆ ให้พิสูจน์กันนะ กลับไปเอาอาหารไปให้หมาตัวนั้นกินแล้วลูบหัว แล้วทำความคุ้นเคยกับเขา แล้วเรียกเขาว่า โตทยอยพราหมณ์ เรียกเขาว่าพ้อๆ แล้วให้ขอทองคำเขา พอขอทองคำเขา มหานั้นมันด้วยความล้ามันลุกขึ้นวิ่งแล้วมันก็ไปตะกุกตรงที่มันเคยฝังไว้ ขุดไปเป็นไหทองคำๆ

นี่ไง คนที่จิตใจที่มันต่ำกว่าคิดว่าเป็นของตนๆ เสร็จแล้วมันไม่เป็นของตน แล้วไม่เป็นของตนแล้วมันยังเป็นโทษอีก

คนเราถ้ามีบุญกุศลอย่างน้อยเราก็ได้เกิดเป็นมนุษย์ใช่ไหม นี่ไปเกิดเป็นสุนัขมาเข้าสมบัติของตน มาเข้าสมบัติของตนด้วยความผูกพันของหัวใจนั่นไง ด้วยความผูกพันของหัวใจนั่น เห็นไหม

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราฟังธรรมๆ ฟังธรรมให้หัวใจเรามีคุณค่า หัวใจนี้มีคุณค่า เห็นไหม

คนปากกัดตีนถีบเขาก็พยายามแสวงหา แสวงหาอาชีพขึ้นมาเพื่อให้มีปัจจัยเครื่องอาศัย ด้วยน้ำพักน้ำแรงของตน

คนที่มีอำนาจวาสนานะ คิดอะไรเป็นเงินเป็นทองไปหมดเลยไง จับต้องสิ่งใดเป็นเงินเป็นทองไปทั้งนั้น นี่เป็นอำนาจวาสนาของเขา ถ้าเป็นอำนาจวาสนาของเขา จับต้องสิ่งใดเป็นเงินเป็นทองขึ้นมาแล้วเขาเอาสิ่งนั้นมาเป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์เพื่อหัวใจของเขา นี่พัฒนาหัวใจของเขาขึ้นไป ถ้าพัฒนาหัวใจของเขาขึ้นไป ถ้าหัวใจมันปล่อยวางไปแล้วมันมีความสุขตั้งแต่ในโลกปัจจุบันนี้

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาปรารภว่าสัตว์ชนสัตว์ๆ สัตว์ชนสัตว์หมายถึงผู้ที่มีอำนาจวาสนาที่จะประพฤติปฏิบัติ จะสัตว์ชนสัตว์ให้พ้นไปจากทุกข์

แต่เวลาเราเกิดมาเราเกิดเป็นมนุษย์ไง ว่าเป็นสัตว์ประเสริฐๆ สัตว์ประเสริฐ เวลาสัตว์เดรัจฉานมันมีสัตว์น้ำสัตว์บก เวลาสัตว์น้ำๆ สัตว์น้ำเวลาน้ำมันเสีย เวลาน้ำเสีย น้ำมันไม่มีค่า ออกซิเจนนะ มันตายหมดเลย

เราเป็นสัตว์บกๆ แล้วสัตว์บก คุณภาพอากาศถ้ามันเป็นพิษหมดนะ สวรรพิษ ดุสิต อาวุธ ชีวภาพยิ่งไปตม! ตายหมดเลย ตายหมดเลย นี่ไง หายใจเข้าไปชักดิ้นชักงอเลย นี่ไง เราอยู่ที่สภาพอากาศนั้น นี่พูดถึงความดำรงชีพๆ แล้วถ้าหัวใจของเราละ

ถ้าหัวใจของเรา ถ้ามันอยู่กับความเป็นพิษของมัน มันอยู่กับกิเลสตัณหาความทะยานอยากของมัน เวลาคิดสิ่งใดนะ เวลาคนที่มันกิเลสตัณหาความทะยานอยากหนาๆ ในหัวใจ คิดสิ่งใดไปแล้วมันเจ็บช้ำน้ำใจทั้งนั้นนะ ไม่มีอะไรดีสักชิ้นหนึ่งเลย ในโลกนี้ไม่มีอะไรดีเลย เจ็บปวด แสบร้อนไปหมด

แต่ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมา ถ้ามันปล่อยวางสิ่งนั้นได้นะ โลกมันก็คือโลกนะ เราเกิดมาเกิดมาด้วยเวรด้วยกรรมนะ เราเกิดมาด้วยเวรด้วยกรรม ด้วยเวรด้วยกรรมอะไร ด้วยเวรด้วยกรรมโดยเราขาดสติแล้วเราทำสิ่งใดไป เราทำสิ่งใด พันธุกรรมของจิตๆ ใครทำได้มากได้น้อย

ดูสิ เวลาคนที่เขาเกิดมาเขามีอำนาจวาสนา จับต้องสิ่งใดเป็นเงินเป็นทองไปหมด เพราะอะไรล่ะ เพราะเขาได้สร้างของเขามา เขาได้ทำของเขามา ถ้าเราไม่ได้สร้างของเรามา ไม่ได้ทำของเรามา เราทำมาแค่นี้เราก็ภูมิใจ

เราคิดของเราประจำเรื่องอย่างนี้ เวลาประพฤติปฏิบัติภูมิใจมาก สมบัติของมึงๆ มึงมีวาสนาแค่นี้ จะได้มามากน้อยขนาดไหนก็แค่นี้ ถ้าแค่นี้เราก็พยายามชวนชวายของเราทำให้มันดีขึ้นไปกว่านี้ๆ เราไม่ไปมองของใครทั้งสิ้น ของเขาเป็นของเขา ของเขาไม่ใช่ของเรา ถ้าของเรา เราชวนชวายของเรา เราทำของเราขึ้นมาไง ถ้ามันเป็นความจริงๆ ขึ้นมามันก็เป็นความจริงในใจของเราขึ้นมาใช่ไหม

เวลานักกีฬาวิ่งแข่ง ๑๐๐ เมตร ถ้ามันวิ่งไปถึงเส้นชัยก็จบ วิ่งไปครึ่งทางค่อนทางแล้วก็เลิก แล้วมันก็ตั้งต้นใหม่ๆ ตั้งต้นใหม่อยู่อย่างนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน นักประพฤติปฏิบัติขึ้นมาทำอะไรไม่เป็นขึ้นเป็นอัน มันทำอะไรของมันก็ไม่ประสบความสำเร็จของมัน

แต่ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เรากัดพันทของเรา เราก็มียอำนาจวาสนาแค่นี้ เราทำของเรามาแค่นี้ไง

เวลามองสิ่งใดเป็นโทษไปทั้งหมด เวลามองอะไรเป็นโทษไปทั้งหมดนะ เวลาทำบุญกุศลอะไรก็ไม่ได้ ทำสิ่งนั้นก็ไม่ได้ ทำอะไรก็เป็นความผิดไปหมดเลย แล้วก็ไม่ทำอะไรเลย แล้วมาประพฤติปฏิบัติก็เลยไม่ได้อะไรเลยเหมือนกัน นี่มันอยู่ที่วาสนาของคน

แต่ถ้าวาสนาของคนเขาได้สร้างสมของเขาไว้ ทำสิ่งใดเขามีผู้อุปฐากผู้ดูแลของเขาเนะ มันมีคน มันเวรกรรมไง ธรรมะจัดสรร มันพอดีๆ มันพอดีที่เราต้องการพอดี มันพอดีๆ ถ้าธรรมะจัดสรรนะ มันเป็นไปโดยสังขธรรม ถ้าเรามีอำนาจวาสนา

ถ้ามันไม่มีก็คือไม่มี ก็ไม่เห็นเป็นอะไร ไม่ไปวัดกันที่นั่นเลย เขาวัดกันที่หัวใจนี่ไง ถ้าวัดกันที่หัวใจนี่ ถ้ามีสติปัญญา เวลาสิ่งใดเกิดขึ้น มันเป็นเรื่องของเขาทั้งสิ้น ถ้าเรื่องของเรา เรามีสติปัญญาของเรา ถ้ามีสติปัญญาของเรา มันไม่เป็นอากาศเป็นพิษในหัวใจของเราไง ถ้ามันปลอดภัยไปรุ่งขึ้นมา มันวางของมันหมดได้ ถ้ามันวางของมันหมดได้ มันมีสติปัญญาของมัน นี่เป็นสมบัติของใคร

เวลาเราสอนลูกสอนเต้าสอนให้ลูกฉลาด สอนให้ลูกทันคนๆ ใจ นี่เราสอนหัวใจของเราเองให้มันฉลาดกับอารมณ์ของเราเองไง ถ้ามันฉลาดกับอารมณ์ของเราเอง มันเท่าทันในอารมณ์ของตัวเอง

ถ้ามันเท่าทันอารมณ์ของมันเองนะ เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติถ้ามีศรัทธาจริง หายใจเข้า นึกพุท หายใจออกนึกโธ ต้องมีศรัทธาจริง ศรัทธาคือความเชื่อมั่นมั่นคง

ถ้ามันเป็นพุทธจริต คนที่มีปัญญามาก ต้องมีการศึกษา ศึกษาทางทฤษฎี ศึกษาแล้วก็มาสงสัย พอสงสัยทำอะไรแล้วมันก็ไม่เห็นเหตุมีผล ทำสิ่งใดก็ไม่เห็นเหตุมีผลเพราะจิตใจเอ็งอ่อนแอ จิตใจเอ็งไม่มีกำลังหรือ จิตใจเอ็งเข้าใจเรื่องธรรมะไม่ได้ เวลาจิตใจเอ็งเข้าใจเรื่องธรรมะไม่ได้ แล้วจะหาเหตุหาผลอะไรไปเทียบกับธรรมะ

ทั้งๆ ที่ตัวเองก็อ่อนแอจนไม่มีเหตุผลอะไรไปเทียบกับธรรมะ แต่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ฟันทุกซๆ แล้วมันจะเป็นไปได้อย่างไร ยิ่งศึกษามามันยิ่งงงๆ ยิ่งสงสัย พอสงสัยขึ้นมา ปัญญาหลายๆ เพราะปัญญามันเกิดจากการศึกษา

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านถึงสอนให้เป็นปัญญาอบรมสมาธิ ความคิด ให้รู้เท่าทันความคิด พยายามมีสติให้เท่าทันความคิดของตนๆ ถ้าเท่าทันความคิดของตน เวลาเท่าทันความคิดของตนมันก็หยุด มันก็ดับของมัน เวลาดับของมัน นี่ปัญญาอบรมสมาธิๆ

ถ้าเป็นพุทธจริต ถ้าเป็นพุทธจริต เรามีการกระทำของตนให้จิตใจมันมั่นคงขึ้นมา ถ้าจิตใจมันมั่นคงขึ้นมา จิตใจมันคงด้วยปัญญาของตนนะ พอจิตใจมันคงขึ้นมา

เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธด้วยศรัทธาจริง ด้วยความมั่นคงของเรา ด้วยความมั่นคงของเรา ให้ชีวิตมันมีคุณค่า ให้มันมีความสุขใจ ให้มีความสุขนะ

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด เรามีอายุขัยทั้งนั้นนะ แผลงวัน ๗ วันเท่านั้นนะ ภาวชาติหนึ่งของมัน ๗ วัน ไข่ของเรา ๑๐๐ ปี ถ้าของเรา ๑๐๐ ปีขึ้นมา ตั้งแต่ชีวิตของเรา ชีวิตของคน ๑๐๐ ปีมันจะสะดวกลดหายไปไหน มันไม่มีอะไรผิดพลาดเลยใช่ไหม

ถ้ามันมีอะไรผิดพลาด มันมีอุบัติเหตุ มีต่างๆ ขึ้นมา ถ้าเรามีสติปัญญาเราแก้ไขได้ทั้งสิ้น แล้วพอมีสติปัญญาแก้ไขได้ทั้งสิ้นนะ เวลาถ้ามันมีสติปัญญานะ อะไรที่เกิดขึ้นมันกลายเป็นธรรมสังเวช มันสังเวช มันสลดหดหู่

มันสังเวชนะ สังเวชสิ่งที่ว่าเราต้องพบ เราต้องประสบ มันเกิดความสังเวช เกิดความสังเวช สังเวชโดยธรรมไง ธรรมสังเวช ธรรมสังเวชเพราะมันมีธรรม เพราะมีธรรมมันมีเหตุมีผล เพราะมีเหตุมีผล

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน มนุษย์จะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ด้วยความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ นี่คือการกระทำของเรามันมีเหตุมีผลของมัน มันมีการกระทำมันถึงเกิดเหตุผลอย่างนั้น

แล้วมันเกิดสิ่งใดขึ้นมา ด้วยสติด้วยปัญญาเราเท่าทันมัน เกิดธรรมสังเวช สังเวชด้วยความผิดพลาด สังเวชเพราะการขาดสติ สังเวชเพราะคนมันพลั้งเผลอ สังเวชเพราะคนมันมักมาก นี่มันสังเวชๆ มันสังเวชนะ เกิดธรรมสังเวชมันสลดใจ แต่มันต้องมีต้นทุนนะ ต้นทุนคือสติปัญญาของเรา

ถ้าไม่มีต้นทุนนะ มันโทษเขาไปหมดเลย แล้วก็เดือดร้อนไปหมดเลย แล้วก็วุ่นวายไปหมดเลย แล้วก็กลับมาจบที่เดิม ก็เท่านั้นนะ มันเป็นบุญกุศลของใคร

ใครมีบุญกุศลมากน้อยแค่ไหนมันก็ได้ผลตอบแทนเท่านั้น มันเป็นธรรมะจัดสรร มันเป็นความพอดีของมัน แต่ถ้ามันเอาสี่ข้างเข้าถู่ถู่ของมันไป มันก็เป็นโทษของตน เป็นโทษของตน โดยการขาดสติโดยความไม่มีปัญญาไง

แล้วถ้ามีปัญญาขึ้นมา ถ้ามีสติปัญญา ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เวลาประเสริฐ ประเสริฐที่ไหนล่ะ ประเสริฐเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดับกิเลสในใจทั้งสิ้น ไม่มีความสงสัยใดๆ เลย

อวิชชาๆ ไร้ความรู้ๆ นี่สำคัญมาก

สิ่งใดมา คุณติ เทคโนโลยีมาใหม่ๆ ใช้ไม่เป็นหรือก ต้องไปศึกษาต้องไปค้นคว้า เวลา
กองทัพจะซื้ออาวุธต้องส่งทหารไปฝึกก่อน ไปฝึกให้ใช้เป็น ซื้อเครื่องมือแพทย์ซื้อมาแล้วใช้ไม่
เป็น

หลวงตาไปขอเครื่องมือแพทย์ ท่านบอก ใช้เป็นหรือเปล่า ต้องเอาหมอบไปฝึกก่อน ฝึกจน
ใช้เป็น ท่านถึงจะให้ทุนไปซื้อเอา ได้ของมากก็ใช้ไม่เป็น เพราะมันไม่ได้ฝึกไม่ได้ฝนมา

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเรามันจะรู้อะไร อวดรู้ อวดรู้ไปหมด มันอวดรู้

ทรงจำธรรมวินัยๆ การทรงจำธรรมวินัยเป็นการศึกษานะ โลกเจริญด้วยการศึกษาๆ แต่
ศึกษามาแล้ว คุณติ ทักษะการมนุษยของไทยไปศึกษาจบดอกเตอร์มาจากต่างประเทศมหาศาล
เลย ศึกษามาแล้วนะ ศึกษามาทำอะไร ศึกษาก็ศึกษาไปอย่างนั้นนะ เอาไว้บนหิ้ง

แต่ถ้าเป็นจริงๆ ศึกษาแล้วประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าประพฤติปฏิบัติ
เป็นความจริงขึ้นมา

ในเมื่อถ้าเป็นปัญหาสังคม เป็นผู้บริหารจัดการนะ นั่นเป็นองค์กรต่างๆ ขึ้นมา เราต้อง
บริหารมนุษย์ ต้องบริหารประชากรของประเทศ

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาที่หัวใจนี้ก่อน บริหารหัวใจของเราให้
ได้ ถ้าบริหารหัวใจของเราได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรารภนารื้อสัตว์ชนสัตว์ รื้อ
สัตว์ชนสัตว์ก็สัตว์ตัวแรกก็คือเรานี่แหละ ตัวเรานี้ต้องรื้อสัตว์ชนสัตว์ขึ้นมาให้ได้

เวลารื้อสัตว์ชนสัตว์ คุณติ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านหรือหัวใจของท่านขึ้นมาแล้ว
เวลาหลวงปู่มั่นบอก “ให้พระปฏิบัติมาเถิด ผู้เฒ่าจะแก้วะ ผู้เฒ่าจะแก้วะ แก้จิตแก้ยากนะ แก้
จิตแก้ยากนะ”

เวลาคนที่ปฏิบัติมาจนถึงเป็นพระอรหันต์นะ “แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ”

คำว่า “แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ” เพราะว่าท่านแก้หัวใจของท่านมาก่อน การที่แก้หัวใจของท่านมาก่อน ท่านล้มลุกคลุกคลานมาก่อน ท่านเห็นผิด เห็นผิดเห็นกิเลสมันปิดหูปิดตามาก่อน แล้วท่านพลิกแพลงขึ้นมาจนกว่าจะชนะมันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา

เวลาชนะเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมา คนเราจะไม่ไปเผชิญกับกิเลสอย่างนั้นใช่ไหม ไม่ไปเผชิญความเจ้าเล่ห์แสนกลของกิเลสในใจเราที่มันหลอกหลวงใช่ไหม

แล้วเวลาเข้าไป ด้วยวุฒิภาวะที่อ่อนแอ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ศึกษามา ศึกษามาแล้วให้กดทับตัวเองไว้ นี่กดทับตัวเองไว้ ตัวเองเป็นทุกข์เป็นยาก ตัวเองคนวานาน้อย ตัวเองทำไม่ได้ต่างๆ ให้มันกดทับไว้ เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ก็ไม่มีวุฒิภาวะต่างๆ ที่จะแยกแยะเข้ามาได้ แล้วเวลาไปเจอกิเลส กิเลสมันบังเงาเลย

กิเลส อุปกิเลสนะ อุปกิเลส กิเลสที่ละเอียดกว่า กิเลสหยาบๆ คือการแสดงออกนี้ การแสดงออกของเรา สัมณูสำนึกของมนุษย์ นี่อุปกิเลส แต่เป็นกิเลสสัมณูของมนุษย์

เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นไป อุปกิเลส เวลาอุปกิเลส ว่างๆ ความว่าง ความสว่างไสว อุปกิเลสทั้งนั้นนะ แล้วเราเข้าไปเจอมันตายหมดเลย ไม่รู้เรื่องหรือไปศิโรราบกับมันหมด “แสงสว่าง เป็นความว่าง”

อวกาศมันว่างมันมีความทุกข์ความร้อนกับใคร อวกาศส่งดาวเทียมขึ้นไปจนเป็นขยะ อวกาศอยู่บนอวกาศนั้นนะ

จิตใจของคนก็เหมือนกัน โดยธรรมชาติของมนุษย์ โดยลัทธิศาสนาใดก็ได้แล้วแต่ จิตใจเราทุกข์ขนาดไหนก็ได้แล้วแต่ สุดท้ายมันก็คลายมันไปอยู่วันยังค่ำ ถ้าทุกข์เกิดขึ้นแล้วทุกข์คงที่อยู่ณะ มนุษย์นี้ตายหมดเลย ทนไม่ไหวหรือ แต่มันก็แปรสภาพของมัน โดยธรรมชาติของมันเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว จะนับถือลัทธิศาสนาใดก็ได้แล้วแต่ มันก็เป็นของมันอยู่อย่างนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าจิตใจมันไม่มีกำลังขึ้นมา จิตใจมันไม่มีวานานนะ เพราะอะไร เพราะมันเทียบเคียงไง นี่ไง ศึกษาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็มาทับแบนแต่แต่เลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่านิพพานเป็นความว่าง มันก็ว่างเลย...โง่งโง่งก็ว่าง

เวลาหลวงตาท่านสอนนะยิ่งมหัศจรรย์ เวลาท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เรือนว่างหมดเลย แต่มีคนอยู่ ต้องถอยคนนั้นออกมา

แล้วคนคนนั้นมันยอมถอยออกมาใหม่ สมบัติของมัน ไปถอยออกมาเดี๋ยวมีปัญหาะ นี้ของฉันๆ...ไม่มีทาง แล้วบอกให้รู้ได้ยาก แล้วตัวมันเองมันก็ไม่ยอมรู้ ไม่ยอมรู้เพราะมันเสียหน้า มันเสียว่ามันเป็นผู้ผิด มันไม่ยอมรับ มันจะว่าตัวมันเป็นผู้ถูกลด

แล้วถ้าคนเป็นผู้ถูกลด แล้วว่างๆ มันยืนขวางอยู่ทั้งคน มันบอกมันว่าง นี่ไง โดยธรรมชาติของมัน มันเข้าใจว่าตัวมันเองมันว่าง

สังคม วัฏจักรทั้งสามโลกธาตุเขามองเห็นว่ามึงยืนอยู่ขวางอยู่นั้น ว่างได้อย่างไร แต่มันว่ามันว่างของมัน นี่คนทั้งโลกเขาก็เห็นนะ แต่มันก็ยังดี๊อ ยังมีทิวภูมิฐานะของมันโดยธรรมชาติของมัน นี่พูดถึงคนที่ปฏิบัติได้ถึงขนาดนั้นนะ

แต่เริ่มต้นของเรา เราปฏิบัติเริ่มต้นขึ้นมาเราได้ขนาดไหน เรามีความรู้อะไร เราทำสิ่งใดเพื่อประโยชน์ขึ้นมาสิ่งใด

นี่ไง ที่ว่าฟังธรรมๆ สิ่งที่ได้ยินได้ฟังตอกย้ำมัน สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วเอามาวิเคราะห์วิจัยของเรา ถ้าวิเคราะห์วิจัยของเรา ถ้ามันเข้าใจแล้ว นี่อันนิสงส์ของมัน ว่าง ปล่อยวาง แต่มีความเข้าใจ มีเหตุมีผล มีที่มาที่ไป มันว่าง มันวางแล้ว มันก็มีความรู้สึกเพราะมีสติสัมปชัญญะอยู่ มีสติสัมปชัญญะอยู่ ถ้ามันไม่ดูแลรักษาเดี๋ยวมันก็คิดอีก เดี่ยวมันก็เกิดอีก

โดยธรรมชาติของมันถ้าคนยังไม่ตาย คนยังไม่ตาย คนมันยังมีความคิด ความคิดมันเกิดดับในหัวใจตลอดไป

แต่คนที่สติสัมปชัญญะนะ มันจะเกิดดับก็เกิดดับเป็นเรื่องธรรมชาติของมัน แต่ผู้รู้มันรู้แล้วก็วาง รู้แล้วก็เฉยของมัน รู้แล้ว เข้าใจแล้ว ปล่อยวางด้วยเหตุด้วยผลไง คนที่ด้วยเหตุด้วยผลคือคนที่มอญค์ความรู้ มีสติมีปัญญา มีสติมีปัญญาเพราะการฝึกฝนขึ้นมา

เหมือนคนทำอาหารเป็น คนทำอาหารเป็นมันก็จะทำอาหารของมัน เมื่อใดต้องการกินอาหารก็สามารถจะทำอาหารนั้นได้ด้วยวิธีการที่มันทำได้

นี่ก็เหมือนกัน เมื่อใดถ้าหัวใจมันแสวงอารมณ์ จิตใจมันมีความคิด มันก็สามารถหยุดยั้งได้ มันก็สามารถยับยั้งได้ เพราะมันมีสติมีปัญญา มีองค์ความรู้ที่สามารถจะกระทำได้ ถ้ามีสติมีปัญญา มีองค์ความรู้อันนี้ นี่คือมรรค

คนที่ทำเป็นๆ ขึ้นมา มันทำได้ขึ้นมามันจะรู้จะเห็นของมัน แต่คนที่ไม่เป็นมันก็ว่าว่างๆ ว่างๆ เหมือนกัน

ว่างๆ ดูลึ เวลาทำสมาธิเรามีสติปัญญาพยายามควบคุมดูแลจนจิตลงสู่สมาธิได้ มีสติปัญญาดูแลรักษา

ไอ้คนนั่งหลับ นั่งเหมือนกัน ๘ ชั่วโมงสะดุ้งตื่น ไม่รู้อะไรเลยแล้วกันแหละ แต่มันว่ามันนั่งสมาธินะ แต่ให้มันพูดอะไรมันพูดไม่ถูก แล้วให้เข้าใจก็เข้าใจไม่ได้

แต่ไอ้คนที่นั่งอยู่เป็นสมาธิมันก็เป็นสมาธิจริงๆ นะ ไอ้คนที่มันแวบหายไปเลย มันนั่งหลับมันก็นั่งหลับจริงๆ นะ นั่งเหมือนกันแต่ความรู้ไม่เหมือนกัน นั่งเหมือนกัน จิตใจไม่มีคุณค่าเท่ากัน

คนที่นั่งเป็นสัมมาสมาธิสดชื่นแจ่มใสมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ เรียบร้อย ควบคุมดูแลรักษาใจของตัวเองได้

ไอ้คนนั่งหลับๆ โอ้ย! เป็นสมาธินะ แต่เหมือนคนหลับใน ป๊าๆ เป้อๆ นั่งหลับในตื่นขึ้นมา ป๊าๆ เป้อๆ ทำนั้นหยิบจับตกหล่นหมด เฮ้ย! สมาธินะ สมาธินะ สมาธิเป็นอย่างนี้นะ สมาธิเป็นอย่างนี้นะ

แต่คนที่เขาเป็นสัมมาสมาธิของเขาสดชื่นแจ่มใสมีสติมีปัญญาสมบูรณ์แบบ แล้วเคารพธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ผู้ใดทำความสงบของใจได้ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ถ้าจิตมันสงบระงับแล้วเหมือนมีบ้านมีเรือนหลังหนึ่ง คำว่า “มีบ้านมีเรือนหลังหนึ่ง” มีที่อาศัย เราไม่ใช่คนเร่ร่อน เราไม่ใช่คนไร้บ้าน ไม่มีที่พำพิงอะไรเลย

ตอนนี้ถ้าเรายังทำไม่เป็น เหมือนกับคนไร้บ้านนะ จะให้มันนอนที่ไหน จะให้จิตนี้ไปพักที่ไหน ปล່อยให้มันเร็วอนิจาใหม่ ให้กิเลสมันทับถมอิจาใหม่ ให้มันบีบบี้สไฟอิจาใหม่ ให้มันบีบบี้คั้นหัวใจเราหรือ

แต่ถ้าเราทำความเข้าใจได้ มันมีบ้านมีเรือนที่อยู่อาศัยนะ เห็นใหม่ เรามีสติ มีอะไรมากระทบ วาง เราเข้าใจหมด มีเหตุมีผลทั้งนั้นนะ เกิดดับเป็นเรื่องธรรมดา สิ่งที่มีมา ก็ธรรมดา บวกด้วยอารมณ์ บวกด้วยสิ่งที่ถูกใจและสิ่งที่ไม่ถูกใจ บวกด้วยฯ ไง แต่มันรู้เท่าทันหมด นั่นมันอยู่ข้างนอก

มันมีเรื่องมาตั้งแต่เมื่อวาน เราเพิ่งได้ฟังข่าววันนี้ เรื่องมันเกิดดับ เรื่องมันดับไปแล้ว เราเพิ่งมาโกรธเคือง เราเพิ่งมาเจ็บช้ำน้ำใจ อู้อี้! บ้าบอคอแตก เห็นใหม่ ถ้ามันมีสติปัญญา มันเท่าทันอย่างนี้ นี่มันมีบ้านมีเรือนที่อาศัย

คนที่ทำสมาธิมาได้ก็อย่างหนึ่ง ใจคนนั่งหลับ ใจคนที่ไม่มีแก่นสารก็อีกอย่างหนึ่ง แต่มันอยู่ด้วยกันนะ แล้วใครจะแบ่งแยกอะไรถูกผิดล่ะ

ถ้ามันมีความถูกต้องแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนานั่น นั่นนะเราจะเป็นชาวพุทธที่แท้จริง พระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา รื้อสัตว์ชนสัตว์ ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

เราก็เป็นสัตว์สองเท้าเหมือนกัน เราก็มีความทุกข์ความยากในใจเหมือนกัน เราจะทำบุญกุศลของเรา ฟังธรรมฯ เพื่อตอกย้ำหัวใจของเรา แล้วถ้าเรามีโอกาสเราก็พยายามจะหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ เราก็ฝึกหัดใช้ปัญญาของเราเพื่อคุณภาพในชีวิตของเรา คุณภาพชีวิต คุณภาพหัวใจ คุณภาพจิตในใจของเรา เอวัง